Η κοινή προσευχή (Από το βίο του Αγίου Γρηγορίου του Παλαμά)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 16 Δεκεμβρίου, 2014

Ήταν το βράδυ του
μεγάλου και Μυστικού Δείπνου και των κατά σάρκα Παθών του Κυρίου. Ενώ λοιπόν ετελείτο μεγαλοπρεπώς η Ακολουθία των Παθών στην Μεγίστη Λαύρα κατά την συνήθεια, και ο Γρηγόριος συμμετείχε στην πανήγυρι και στους ύμνους μαζί με τους προκρίτους των μοναχών, και συμπαραστεκόταν σ' αυτούς, στολίζοντας, θα έλεγε κανείς, εκείνη την σύναξη με την παρουσία του. Αλλά, όπως συμβαίνει συχνά, μερικοί από τους συμπαριστάμενους σαν να λησμόνησαν τα τελούμενα, τις μεγάλες εκείνες και θαυμάσιες ωδές, καθώς και το σκοπό της συναθροίσεως, εκτράπηκαν σε μάταιες ομιλίες και μάλιστα πέρα από το μέτρο και υπερβολικά, αν μπορεί να μιλήσει κανείς για μέτρο σε τέτοια ζητήματα. Δυσανασχετεί γι' αυτό ο άνθρωπος του Θεού, όπως είναι φυσικό· αλλά επειδή δεν θεωρούσε σωστό να παρατηρήσει σ' εκείνους να σταματήσουν την ομιλία, αφού απομάκρυνε τον νου συγχρόνως και από εκείνους και από την υμνωδία, τον στρέφει προς τον εαυτό του, όπως συνήθιζε, και διά του εαυτού του προς το Θεό· και αμέσως τον περιλάμπει από πάνω θείο φως, και αφού φωτίσθηκαν από τις ακτίνες εκείνες οι οφθαλμοί τόσο του σώματος όσο και της ψυχής, βλέπει καθαρά σαν να είναι στο παρόν αυτό που επρόκειτο να συμβεί μετά πολλά χρόνια.

Φάνηκε
δηλαδή ο τότε ηγούμενος της Λαύρας Μακάριος, που στεκόταν στα δεξιά του, να μη φέρει το συνηθισμένο σχήμα, αλλά έδειχνε να ανήκει στην τάξη των αρχιερέων. Αυτό εμείς το είδαμε έπειτα να εκπληρώνεται στην πράξη, μετά από έντεκα χρόνια, οπότε ο μακάριος αυτός μετά
την ηγουμενία και προστασία της Λαύρας ανέβηκε στον αρχιερατικό θρόνο της Θεσσαλονίκης, κι εκεί μαζί με την εξουσία τελείωσε και τη ζωή.

Αλλά και
αργότερα στη Θεσσαλονίκη, επειδή δεν είχε κοντά του τη φίλη του ερημία και την αδιατάρακτη αναχώρηση από τους ανθρώπους, κατασκεύασε ο Άγιος για τον εαυτό του ένα κελλάκι στο βάθος, ώστε να είναι ανενόχλητος, και εκεί αναχωρούσε από όλα και απολάμβανε, όσο ήταν δυνατόν, νύκτα και ημέρα τα αγαθά της ερημίας. Κάποια μέρα λοιπόν είχε καθίσει ησυχάζοντας
εκεί και προσευχόταν μυστικά στο Θεό. Οι μαθητές και συνασκητές και

ομότροποί του ήταν όλοι μαζί στον θαυμαστό Ισίδωρο, που τελούσαν αγρυπνία ψάλλοντας και πανηγυρίζοντας όπως έπρεπε τον Αντώνιο, τον κοινό καθηγητή και πατέρα των μοναχών. Ήταν το βράδυ, της καθιερωμένης κοινής ετήσιας πανηγύρεως του αγίου αυτού, από την οποία δεν έλειπε ούτε ο ίδιος ο μέγας Αντώνιος, ω του θαύματος, αλλά παρευρισκόταν λαμπρός, με την μορφή μοναχού, μεσολαβώντας δίκαια μεταξύ των δύο μερών.

Ενώ δηλαδή ο Γρηγόριος προσευχόταν εκεί ησυχαστικά, όπως είπα, έρχεται και λάμπει γύρω του θείο φως -όπως συχνά συνέβαινε-, στο άπλετο δε αυτό φως μέσα φαινόταν και ο μέγας Αντώνιος· αυτός είπε στο Γρηγόριο, εμπρός στον οποίο στάθηκε: «***Καλή βέβαια είναι και η προσευχή του νου στην ησυχία, επειδή καθαρίζει το οπτικό της ψυχής και το καταξιώνει της αποκαλύψεως και θέας των απορρήτων μυστηρίων αλλά μερικές φορές είναι αναγκαίο να συντροφεύει κανείς τους ομότροπους αδελφούς και να συμμετέχει μαζί τους στην προσευχή και τη ψαλμωδία και στις άλλες πνευματικές επιδόσεις***· *πρέπει λοιπόν και τώρα να μεταβείς προς εκείνους που αγρυπνούν και ψάλλουν, οι οποίοι χρειάζονται πολύ την επιστασία σου*».

Και εκείνος μεν, αφού δίδαξε αυτά το φίλο απήλθε προς τον εαυτό του, ο δε Γρηγόριος εξεπλήρωσε αμέσως την εντολή· αφήνοντας την ησυχία και το κελλί του, έρχεται με πολλή χαρά στους χαίροντες φίλους του και τελεί την εορτή άγρυπνος μαζί μ’ εκείνους όλη την ιερή εκείνη νύχτα.

(«Ο κόσμος της Προσευχής», εκδ. Κάλαμος)

(Πηγή ηλ. κειμένου: pemptousia.gr)